

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 34.963/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 24 februari 2003 door de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 december 1997 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer", heeft op 27 februari 2003 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt :

"In het kader van het Lissabonproces maakt de Europese Unie naar aanleiding van de Lente Top van Staatshoofden op 15 maart 2003, per lidstaat een overzicht van de omzetting van de Europese richtlijnen. Dit dossier kadert in het opzet om op korte termijn de achterstallige omzettingen te halen".

*
* *

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten bepalen tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. De wijzigingen welke het voor advies voorgelegde ontwerpbesluit beoogt aan te brengen in het besluit van de Vlaamse regering van 17 december 1997 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer, strekken ertoe dat besluit aan te vullen met bepalingen vereist voor de omzetting in het interne recht van het Vlaamse Gewest van richtlijn 2000/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2000 betreffende havenontvangstvoorzieningen voor scheepsafval en ladingresiduen.

.../...

2. De rechtsgrond voor de ontworpen bepalingen wordt geboden door de artikelen 3, § 5, en 32 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen. Het voornoemde artikel 3, § 5, tweede lid, machtigt de Vlaamse regering om afvalstoffen aan te wijzen als "bijzondere afvalstoffen", en op grond van het voornoemde artikel 32, § 1, kan de Vlaamse regering nadere regels vaststellen voor het beheer van bijzondere afvalstoffen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Luidens artikel 16, lid 2, van de voornoemde richtlijn 2000/59/EG moet in de bepalingen zelf waarbij die richtlijn wordt omgezet, of bij de bekendmaking ervan, worden verwezen naar de richtlijn. Ter inachtneming van dat voorschrift, zou in de aanhef van het ontworpen besluit een nieuw derde lid moeten worden opgenomen, waarin wordt verwezen naar de richtlijn.

2. In de aanhef dient ook een lid te worden opgenomen, waarin wordt verwezen naar de akkoordbevinding van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting.

3. Luidens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moet de in de adviesaanvraag opgegeven motivering met betrekking tot het spoedeisend karakter ervan overgenomen worden in de aanhef van de verordening. De in het vierde lid van de aanhef opgegeven motivering van het verzoek om spoedbehandeling stemt niet overeen met die welke voorkomt in de adviesaanvraag. Het bedoelde lid moet derhalve worden aangepast.

Artikel 2

1. Ter wille van de overeenstemming met artikel 3, tweede alinea, van richtlijn 2000/59/EG dienen in het ontworpen artikel 5.5.5.2, § 2, de woorden "met uitzondering van de afgifteplicht van scheepsafval" te worden vervangen door "met uitzondering van de afgifteplicht van scheepsafval en ladingresiduen". Rekening houdend met de definitie van "afval van de scheepvaart" in het ontworpen artikel 5.5.5.1, 1°, zouden de woorden "met uitzondering van de afgifteplicht van scheepsafval" ook kunnen worden vervangen door "met uitzondering van de afgifteplicht van afval van de scheepvaart".

2. Met het ontworpen artikel 5.5.5.7, § 1, wordt kennelijk de omzetting beoogd van artikel 6, lid 1, van richtlijn 2000/59/EG. De in dat artikel 6, lid 1, onder a) tot c), opgenomen bepalingen met betrekking tot de termijnen waarin de bedoelde informatie moet worden verstrekt, worden evenwel niet omgezet. Het ontworpen artikel 5.5.5.7, § 1, dient daartoe te worden aangevuld.

3. Luidens het ontworpen artikel 5.5.5.9, eerste lid, "(zorgt) de beheerder van de haven ... ervoor dat de kosten voor het gebruik van de havenontvangstvoorzieningen verbonden aan de afgifte van scheepsafval, met inbegrip van de behandeling en verwijdering van het scheepsafval, worden betaald met bijdragen van de schepen via een kostendekkingssysteem dat niet mag aanzetten tot het lozen van afval op zee".

Met die bepaling blijkt de omzetting te worden beoogd van artikel 8, lid 2, van richtlijn 2000/59/EG. Ook die omzetting is niet volledig : inzonderheid de bepalingen van het voornoemde artikel 8, lid 2, onder a) tot c), worden niet omgezet.

Overigens doet de in het ontwerp toegepaste werkwijze voor de omzetting van de bepalingen van artikel 8, lid 2, van de richtlijn, verscheidene vragen rijzen. Zo is geenszins duidelijk of het kan volstaan terzake opdrachten te geven aan de beheerders van de havens, daargelaten nog de vraag of er een decretale bepaling kan worden aangewezen die de havenbeheerders machtigt om bijdragen op te leggen aan de gebruikers van de havenontvangstvoorzieningen. Een correcte omzetting van de richtlijnbeepaling luidens welke het kostendekkingssysteem niet mag aanzetten tot het lozen van afval op zee, lijkt

veeleer te vereisen dat het Vlaamse Gewest zelf (de decreetgever of de Vlaamse regering ⁽¹⁾) op zijn minst de maxima bepaalt van de bedoelde tarieven.

Artikel 4

Naar luid van dit artikel zou het ontworpen besluit uitwerking hebben met ingang van 28 december 2002, d.i. de uiterste datum voor de omzetting van richtlijn 2000/59/EG.

Gelet op de aard van de verplichtingen welke door de ontworpen bepalingen worden opgelegd aan inzonderheid de havenbeheerders, heeft het verlenen van terugwerkende kracht aan het ontworpen besluit geen zin. Bovendien moet erop worden gewezen dat het niet naleven van de ontworpen bepalingen, inzonderheid wat de ontworpen artikelen 5.5.5.7 en 5.5.5.8 betreft, overeenkomstig artikel 56 van het voornoemde decreet van 2 juli 1981 strafbaar is gesteld. Het verlenen van terugwerkende kracht aan het ontworpen besluit zou bijgevolg in strijd zijn met artikel 7 van het Europees Verdrag over de rechten van de mens en artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten, welke bepalingen de retroactieve toepassing van de strafwet verbieden.

Artikel 4 moet derhalve uit het ontwerp worden weggelaten.

⁽¹⁾ Wat de Vlaamse regering betreft : in de veronderstelling dat voor haar optreden een decretale machtiging is verleend.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door Mevr. K. BAMS, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER